

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 stycznia 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Anna Michalik

Sędziowie: Sędzia SA Bożena Lasota

Sędzia SA Dorota Szarek (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 7 stycznia 2021 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy Z. B.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji Z. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XXI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 sierpnia 2020 r. sygn. akt XXI U 149/20

zmienia zaskarżony wyrok w pkt. II i III oraz poprzedzającą go decyzję Dyrektora Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. z 24 października 2019 r. znak (...) w ten sposób, że przy ustaleniu podstawy wymiaru emerytury Z. B. nakazuje uwzględnienie waloryzacji emerytur i rent inwalidzkich przypadających w okresie między zwolnieniem ze służby a ustaleniem prawa do emerytury.

Bożena Lasota Anna Michalik Dorota Szarek

Sygn. akt III AUa 1203/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 24 października 2019 r. nr (...) Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. na podstawie art. 5, 12, 13, 15d, 41 w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) (dalej: ustawa zaopatrzeniowa), ustalił Z. B. prawo do emerytury od 1 września 2019 r. oraz ustalił jej wysokość.

Z. B. złożył odwołanie od powyższej decyzji, w którym wniósł o podwyższenie podstawy wymiaru świadczenia poprzez uwzględnienie waloryzacji za lata 2018 i 2019. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że jeżeli w okresie od zwolnienia ze służby do ustalenia prawa do emerytury przypadają waloryzacje emerytur, podstawę wymiaru świadczenia należy podwyższyć wskaźnikami kolejnych waloryzacji, które przypadły w tym okresie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od odwołującego się na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu organ emerytalny wskazał, że zaskarżona decyzja jest zgodna z prawem.

W piśmie procesowym z 23 czerwca 2020 r. Z. B. zarzucił również, że organ rentowy nie ustalił prawa do świadczenia od lipca 2019 r. od kiedy obowiązuje zmiana przepisów, chociaż wniosek o ustalenie prawa do świadczenia został złożony w najwcześniejszym możliwym terminie.

Wyrokiem z 19 sierpnia 2020 r. Sąd Okręgowy w Warszawie XXI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych przekazał Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. sprawę w zakresie przyznania prawa do emerytury od lipca 2019 r. (pkt I), oddalił odwołanie w pozostałym zakresie (pkt II) oraz zasądził od Z. B. na rzecz Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji kwotę 180 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt III).

Powyższy wyrok Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Z. B. 12 września 2019 r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury policyjnej.

Do wyliczenia podstawy wymiaru emerytury Z. B., stosownie do wyliczenia sporządzonego 24 października 2019 r. przyjęto łącznie wysługę w wymiarze 19 lat, 1 miesiąc i 24 dni, zaliczając okresy:

- a) od 1.03.2017 r. do 30.04.2017 r. pełnienia służby w Służbie (...),
- b) od 15.09.1999 r. do 28.02.2017 r. pełnienia służby w Służbie (...),
- c) od 23.09.1993 r. do 31.03.1995 r. inne okresy służby (...),

Jednocześnie ustalono, że odwołujący się pełnił służbę przy wykonywaniu zadań policyjnych i służbę w Służbie (...) przez łączny okres 8 lat, 2 miesiące i 7 dni.

Decyzją z 24 października 2019 r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji ustalił Z. B. prawo do emerytury od 1 września 2019 r. oraz jej wysokość. W decyzji nie uwzględniono waloryzacji podstawy emerytury za lata 2018 i 2019, a także nie odniesiono się do prawa do świadczenia za lipiec i sierpień 2019 roku.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zebranych w aktach sprawy i aktach emerytalnych. W ocenie Sądu pierwszej instancji powyższe dokumenty są autentyczne, a ich treść nie budzi wątpliwości, a ponadto nie były kwestionowane przez strony procesu.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego, Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że stan faktyczny w sprawie był bezsporny, natomiast strony różniła jedynie jego ocena prawna. Odwołujący kwestionował decyzję o ustaleniu prawa do emerytury i ustaleniu jej wysokości w zakresie w jakim w decyzji nie dokonano podwyższenia podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego wskaźnikami waloryzacji przypadającymi w latach 2018 i 2019, zarzucając naruszenie art. 5 ust. 3 ustawy zaopatrzeniowej poprzez jego niezastosowanie.

Jak podkreślił Sąd Okręgowy, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej, podstawę wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej stanowi uposażenie należne funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku, z zastrzeżeniem ust. 2-4 i art. 33b. Kwestię podstawy wymiaru emerytury funkcjonariuszy Służby Celnej lub funkcjonariuszy Służby Celno-

Skarbowej reguluje natomiast art. 5 ust. 1a ustawy, który w dacie zaskarżonej decyzji stanowił, że podstawę wymiaru emerytury funkcjonariusza Służby Celnej lub funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej stanowi średnie uposażenie należne funkcjonariuszowi przez okres kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez funkcjonariusza. Przepis ten nie zawierał zastrzeżenia takiego jakie znajduje się w art. 5 ust. 1 odnoszącego się do art. 5 ust. 2-4. Natomiast stwierdzał jedynie, że w przypadku obliczania podstawy wymiaru emerytury funkcjonariuszy Służby Celnej lub funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej art. 18f ust. 2-5 ustawy zaopatrzeniowej stosuje się odpowiednio.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że zasady ustalania wysokości zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Służby Celnej lub funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej uregulowane zostały odrębnie w art. 15d ustawy zaopatrzeniowej. Wynika z niego, że emerytura dla funkcjonariuszy, o których mowa w art. 12 ust. 2-3 ustawy zaopatrzeniowej, którzy zostali mianowani do Służby Celnej po dniu 14 września 1999 r. wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta na zasadach określonych w art. 15a tej ustawy. Przepisu tego nie stosuje się do funkcjonariusza Służby Celnej lub Służby Celno-Skarbowej, jeżeli przed 2 stycznia 1999 r.:

- 1) pełnił służbę w Policji, Urzędzie Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub Służbie Więziennej;
- 2) pełnił zawodową służbę wojskową;
- 3) pełnił służbę lub był zatrudniony w jednostkach, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1-lc lub 3- 4 ustawy zaopatrzeniowej.

Powyższe reguły ustalania świadczeń dotyczą również funkcjonariuszy Służby Celnej, których stosunek pracy został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie art. 22b ustawy z 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej lub art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (art. 15 d ust. 3 ustawy zaopatrzeniowej).

Dokonując analizy powyższych przepisów, Sąd pierwszej instancji stwierdził, że ustawodawca decydując się na wprowadzenie 1 stycznia 2018 r. w ustawie z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...), regulacji obejmujących również funkcjonariuszy Służby Celnej lub funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, uczynił to jednak na odmiennych zasadach. W konsekwencji różnice dotyczą także zasad obliczania wysokości świadczenia tej grupy funkcjonariuszy.

Z regulacji art. 5 ust. 1a ustawy zaopatrzeniowej, dotyczącego wyliczenia podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego funkcjonariusza Służby Celnej lub funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej wynika, że obliczenie to następuje na nieco innych zasadach niż w odniesieniu do funkcjonariuszy pozostałych służb mundurowych.

Porównując art. 5 ust. 1 z art. 5 ust. 1a Sąd uznał, że do ustalania podstawy wymiaru emerytury funkcjonariuszy celnych, celno-skarbowych nie mają zastosowania przepisy wskazane w ust. 2, 3 i 4. Wynika to z brzmienia ust. 1, który jasno wskazuje, że podstawę ustala się z uwzględnieniem właśnie ust. 2, 3 i 4 (art. 5). Natomiast, co do funkcjonariusza Służby Celnej lub funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej podstawę wymiaru emerytury ustala się w oparciu o art. 5 ust. 1a. W przepisie tym nie ma natomiast odesłania, tak jak w przypadku pozostałych funkcjonariuszy objętych dyspozycją art. 5 ust. 1, do przepisów zawartych w ust. 2, 3 i 4 (art. 5).

W konsekwencji, w art. 5 ust. 1a w przeciwieństwie do przepisu art. 5 ust. 1 ustawy, nie ma odniesienia dotyczącego obowiązku stosowania art. 5 ust. 3 tej ustawy, zgodnie z którym, jeżeli w okresie między zwolnieniem ze służby funkcjonariusza a ustaleniem prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej przypadają waloryzacje emerytur i rent inwalidzkich, podstawę wymiaru tych świadczeń podwyższa się wskaźnikami wszystkich kolejnych waloryzacji przypadających w tym okresie.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał, iż w odniesieniu do funkcjonariuszy Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej ustawodawca wyłączył możliwość uwzględnienia waloryzacji przypadających w okresie między

zwolnieniem funkcjonariusza ze służby a ustaleniem prawa do emerytury (w art. 5 ust. 1a brak odesłania do art. 5 ust. 3 ustawy).

Kierując się powyższą argumentacją Sąd Okręgowy uznał, że organ rentowy wyliczając świadczenie emerytalne odwołującego, zasadnie pominął waloryzację świadczenia o wskaźniki za lata 2018 i 2019, a w konsekwencji, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie w tym zakresie jako niezasadne.

W odniesieniu do przyznania emerytury od 1 lipca 2019 r. tj. od miesiąca, w którym weszła w życie ustawa będąca podstawą prawną do uwzględnienia wniosku o ustalenie prawa do emerytury funkcjonariusza Służby Celnej lub Celno-Skarbowej, Sąd pierwszej instancji wskazał, że treść zarzutu odwołującego dotyczy prawa do świadczenia w zakresie, w jakim organ rentowy nie wydawał decyzji. Z uwagi na to, Sąd Okręgowy pismo to uznał jako nowy wniosek o przyznanie emerytury od 1 lipca 2019 r. i przekazał to pismo Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji celem wydania stosownej decyzji, na podstawie art. 464 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. Wobec tego, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, a odwołujący jest stroną, która przegrała sprawę, to zobowiązany jest ponieść koszty wynagrodzenia pełnomocnika organu rentowego. Sąd Okręgowy ustalił stawkę wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 180 zł na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r. poz. 265).

Apelację od powyższego wyroku wniósł Z. B..

Zaskarżając wyrok w całości wniósł o: - uchylenie i zmianę zaskarżonego wyroku i podwyższenie podstawy wymiaru świadczenia określonego w zaskarżonej decyzji o waloryzacje emerytur i rent ogłoszone w 2018 i 2019 r.;

- w przypadku braku możliwości wydania orzeczenia nakazującego podwyższenie wymiaru świadczenia we wskazany sposób odwołujący się wniósł o uchylenie wyroku i skierowanie sprawy do organu pierwszej instancji celem ponownego rozpatrzenia;

- o odstąpienie od obciążania go kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej.

Wyrokowi Sądu Okręgowego zarzucił naruszenie:

- art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno- Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin poprzez jego niezastosowanie i niewłaściwą wykładnię, polegającą na niezastosowaniu w przedmiotowej sprawie wykładni celowościowej w odniesieniu do tego przepisu. W szczególności nieuwzględnieniu celów wynikających z uzasadnienia do projektu nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym służb mundurowych z dnia 27 marca 2003 roku (Dz. U. Nr 56 poz. 498 z 1 kwietnia 2003 r.), która to wykładnia prowadzi do konkluzji, że przepis ten powinien być stosowany dla jednostkowych przypadków w sytuacji, kiedy między dniem zwolnienia ze służby, a ustaleniem prawa do świadczenia przez organ emerytalny, mają miejsce waloryzacje emerytur i rent inwalidzkich, a który to przypadek ma miejsce w przedmiotowej sprawie.

W uzasadnieniu apelacji odwołujący się podniósł, że od zwolnienia go ze służby do czasu ustalenia prawa do emerytury minął długi okres czasu, w którym miały miejsce dwie waloryzacje i nie zostały one uwzględnione przy ustaleniu wysokości przyznanego świadczenia. Uważa to za dyskryminację w stosunku do osób, które tak jak odwołujący się zostali zwolnieni ze służby w Służbie Celno-Skarbowej w 2017 r. i uzyskały świadczenie emerytalne wcześniej,

które zostało obliczone z uwzględnieniem waloryzacji. Odwołujący się wskazał również, że w Sądzie Okręgowym w Warszawie zapadły wyroki, w których w tożsamy sposób uwzględniono prawo do waloryzacji podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego, które miały miejsce od dnia zwolnienia ze służby do dnia ustalenia świadczenia emerytalnego.

Odwołujący się wysunął również argument, że dokonując interpretacji prawa należy ustalić co jest celem przepisu i jakie ustawodawca chce osiągnąć skutki poprzez jego zastosowanie. Na poparcie swojego stanowiska odwołujący się odwołał się do Uchwały Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z 1 marca 2007 r. III CZP 94/06 wskazującą na to, że wykładni językowej nie należy stosować w sytuacji, gdy jej wynik doprowadzi do absurdu albo do rażąco niesprawiedliwych lub irracjonalnych konsekwencji. Przytoczył również uchwałę Sądu Najwyższego z 20 lipca 2005 r. I KZP 18/05, z której wynika, że odstępianie od dyrektyw wykładni językowej na rzecz pozajęzykowej jest dopuszczalne, jednak zawsze musi być badane indywidualnie. Przede wszystkim muszą za tym przemawiać racje aksjologiczne, odwołujące się do wartości konstytucyjnych. Zastosowanie innej wykładni nie może wywoływać absurdalnych

z punktu widzenia społecznego konsekwencji. Odwołujący powołał się też na uchwałę Pełnego Składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 14 października 2004 r. III CZP 37/04 z której wynika, że zastosowanie przepisu należy także rozpatrywać z punktu widzenia ekonomicznego. Jeśli jego dosłowne zastosowanie prowadzi do rażąco niesprawiedliwych rozstrzygnięć na tej płaszczyźnie, to można od tego odstąpić na rzecz orzeczenia zgodnie z dyrektywami innej wykładni.

W odpowiedzi na apelację Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych od odwołującego się na rzecz pozwanego.

W uzasadnieniu wskazał, że roszczenie odwołującego się jest nieuzasadnione, bo sprzeczne z obowiązującymi przepisami, a wykładnia stosownych przepisów dokonana przez Sąd Okręgowy jest prawidłowa.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja jako zasadna zasługiwała na uwzględnienie, co doprowadziło do zmiany zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji organu rentowego.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd Apelacyjny podziela ustalenia dotyczące stanu faktycznego poczynione przez Sąd pierwszej instancji i przyjmuje je za własne, czyniąc je podstawą własnego rozstrzygnięcia stosownie do art. 387 § 2¹ k.p.c. Wobec tego zbędne jest ich ponowne przedstawienie.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do interpretacji obowiązujących przepisów prawa i w tym zakresie Sąd Apelacyjny dokonał odmiennej od Sądu pierwszej instancji oceny prawnej ustalonego stanu faktycznego.

Sąd Apelacyjny za uzasadniony uznał zarzut apelacji dotyczący naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) (Dz.U. z 2019 r. poz. 288 ze zm.), poprzez błędne przyjęcie, że powyższy przepis nie znajduje zastosowania do funkcjonariuszy Służby Celnej i Celno – Skarbowej, co skutkowało nieuwzględnieniem przy ustaleniu podstawy wymiaru emerytury wskaźników waloryzacji świadczeń emerytalnych przypadających pomiędzy zwolnieniem odwołującego się ze służby a ustaleniem jego prawa do świadczenia emerytalnego.

Stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) podstawę wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej stanowi uposażenie należne funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku, z zastrzeżeniem ust. 2-4 i art. 33b.

Zgodnie z art. 5 ust. 1a podstawę wymiaru emerytury funkcjonariusza Straży Marszałkowskiej, Służby Celnej lub Służby Celno-Skarbowej stanowi średnie uposażenie lub wynagrodzenie należne przez okres kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych przez funkcjonariusza. Przepisy art. 18f ust. 2, 3 i 5 stosuje się odpowiednio.

Na podstawie art. 5 ust. 2 podstawę wymiaru renty inwalidzkiej dla funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej w służbie kandydackiej stanowi odpowiednie uposażenie zasadnicze przewidziane dla najniższego stanowiska służbowego wraz z dodatkiem za posiadany stopień, z miesiąca, w którym nastąpiło zwolnienie funkcjonariusza ze służby.

Natomiast w myśl art. 5 ust. 3, jeżeli w okresie między zwolnieniem ze służby funkcjonariusza a ustaleniem prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej przypadały waloryzacje emerytur i rent inwalidzkich, podstawę wymiaru tych świadczeń podwyższa się wskaźnikami wszystkich kolejnych waloryzacji przypadających w tym okresie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego argumenty przedstawione przez odwołującego się w wywiezionej apelacji zasługują na aprobatę. Słusznie bowiem Z. B. podniósł, że regulacja zawarta w art. 5 ust. 3 ustawy zaopatrzeniowej nakazująca podwyższenie podstawy wymiaru świadczenia o wskaźnik wszystkich waloryzacji przypadających w okresie pomiędzy zwolnieniem ze służby a ustaleniem prawa do świadczenia emerytalnego odnosi się również do funkcjonariuszy Służby Celnej i Celno – Skarbowej.

Należy bowiem zauważyć, że art. 5 ustawy zaopatrzeniowej zawiera regulację dotyczącą ustalania wysokości świadczeń emerytalnych i rentowych należnych funkcjonariuszom, których dotyczy ustawa. Jak trafnie wskazał Sąd I instancji przepis zawiera regulacje różniące się w zakresie zasad obliczania podstawy wysokości świadczenia funkcjonariuszy w zależności od tego czy dotyczy to emerytury czy renty oraz do jakiej grupy należy funkcjonariusz tj. czy do grupy objętej regulacją zawartą w ust. 1 czy w ust. 1a, a w zakresie rent do grupy funkcjonariuszy wskazanych w ust. 2.

Wbrew jednak stanowisku Sądu I instancji, regulację zawartą w ust. 3 należy odnosić do świadczeń należnych funkcjonariuszom wymienionych we wcześniejszych ustępach tego przepisu bez wyjątku, za czym przemawia systemowa wykładnia przepisu.

Nie można zgodzić się ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji, zgodnie z którym intencją ustawodawcy, który 1 stycznia 2018 r. wprowadził do ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym z dnia 18 lutego 1994 r. regulacje dotyczące funkcjonariuszy Służby Celnej i Celno – Skarbowej, było zróżnicowanie ich sytuacji prawnej względem funkcjonariuszy innych służb mundurowych. W związku z tym nie do zaakceptowania jest stanowisko Sądu Okręgowego, że skoro w art. 5 ust. 1a nie znalazło się – w przeciwieństwie do art. 5 ust. 1 odesłanie do art. 5 ust. 3, to oznacza, że nie jest możliwe podwyższenie podstawy wymiaru świadczenia funkcjonariusza Służby Celnej lub Celno – Skarbowej o wskaźnik wszystkich waloryzacji przypadających w okresie pomiędzy zwolnieniem ze służby a ustaleniem prawa do świadczenia emerytalnego. Wyłączenie funkcjonariuszy Służby Celnej i Celno - Skarbowej spod regulacji zawartej w art. 5 ust. 3 ustawy zaopatrzeniowej powodowałoby bowiem nieuzasadnione zróżnicowanie ich sytuacji względem funkcjonariuszy pozostałych formacji mundurowych, a tym samym może być uznane za przejaw dyskryminacji.

Ponadto ustalenie wymiaru świadczenia emerytalnego funkcjonariuszy na podstawie kwoty uposażenia przysługującego przed zwolnieniem ze służby, po znacznym upływie czasu od tego zwolnienia powodowałoby ukształtowanie sytuacji tych funkcjonariuszy w sposób mniej korzystny niż w sytuacji, w której ich świadczenie byłoby ustalone na dzień odejścia ze służby bez konkretnej przyczyny. Zapobiega temu wprowadzony obowiązek waloryzacji podstawy wymiaru świadczeń o wskaźnik wszystkich waloryzacji przeprowadzonych od dnia zwolnienia ze służby do dnia ustalenia świadczenia.

Dla ustalenia prawidłowej wykładni art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) zwrócić należy uwagę na zmiany jakie następowywały w brzmieniu tego przepisu w okresie od uchwalenia ustawy. W pierwotnym

brzmieniu ust. 1 tego przepisu stanowił, iż podstawę wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej stanowi uposażenie należne funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku.

Dodanie ust. 3 w art. 5 po ust. 2 nastąpiło na mocy ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw z 27 marca 2003 r. (Dz. U. nr 56, poz. 498).

Na mocy nowelizacji z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustawy (Dz.U. Nr 166, poz. 1609) w ust. 1 dodane zostało zastrzeżenie odnoszące się do ust. 2, 3 i art. 33b. W ust. 2 została określona podstawa wymiaru renty inwalidzkiej enumeratywnie wymienionej grupy funkcjonariuszy. W wyniku kolejnej nowelizacji zastrzeżenie z ust. 1 zostało rozszerzone na ust. 2-4.

To, że na mocy ustawy z 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy policji, agencji bezpieczeństwa wewnętrznego, agencji wywiadu, służby kontrwywiadu wojskowego, służby wywiadu wojskowego, centralnego biura antykorupcyjnego, straży granicznej, biura ochrony rządu, państwowej straży pożarnej i służby więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 1321) wprowadzono w art. 5 ust. 1a, który nie zawiera odwołania się do odpowiedniego stosowania ust. 3, nie przesądza, że zapis zawarty w ust. 3 nie odnosi się do funkcjonariuszy o których mowa w ust. 1a. Zgodnie z § 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016 r. poz. 283 z późn. zm.) „przepisy ustawy redaguje się zwięźle i syntetycznie, unikając nadmiernej szczegółowości, a zarazem w sposób, w jaki opisuje się typowe sytuacje występujące w dziedzinie spraw regulowanych tą ustawą”.

Wobec tego, że w art. 5 ust. 3 uregulowana została zasada podwyższenia podstawy wymiaru świadczenia o wskaźnik wszystkich waloryzacji przypadających w okresie pomiędzy zwolnieniem ze służby a ustaleniem prawa do świadczenia emerytalnego bez wskazywania, że dotyczyć ma to wskazanej grupy funkcjonariuszy jak to zostało wskazane np. w ust. 2, to dodatkowo przemawia za tym by uznać, że należy stosować ten zapis zarówno do grupy funkcjonariuszy wskazanych w art. 5 ust. 1 jak i w art. 5 ust. 1a.

Wobec powyższego, w ocenie Sądu Apelacyjnego, uznać należy, że określenie „funkcjonariusz” użyte w art. 5 ust. 3 odnosi się także do funkcjonariuszy Służby Celnej i Celno – Skarbowej, a odmienna interpretacja prowadziłaby, jak wskazano powyżej, do nieuzasadnionego zróżnicowania sytuacji prawnej funkcjonariuszy Służby Celnej i Celno – Skarbowej w stosunku do funkcjonariuszy innych formacji mundurowych, a tym samym do ich dyskryminacji poprzez pozbawienie korzyści wynikających z waloryzacji ich świadczeń emerytalnych w sytuacji objętej normą art. 5 ust. 3 ww. ustawy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy uznać należy, że Z. B. zasadnie domaga się ustalenia podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem waloryzacji za okres pomiędzy zwolnieniem ze służby, które miało miejsce 30 kwietnia 2017 r. a ustaleniem prawa do świadczenia emerytalnego na mocy decyzji z 24 października 2019 r. Oznacza to, że Sąd pierwszej instancji błędnie uznał, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w pkt. II i III oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego.

Bożena Lasota Anna Michalik Dorota Szarek